

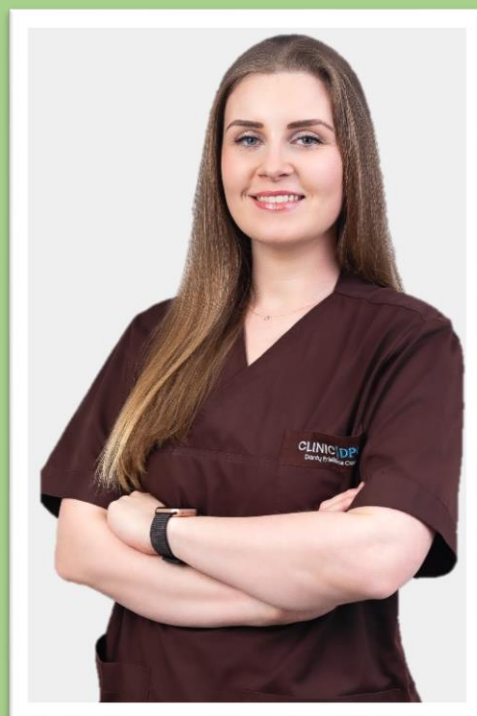
GYDYTOJO ODONTOLOGO PATARIMAS ORTODONTINIS GYDYMAS

Šypsena su taisyklingai išsidėsčiusiais dantimis suteikia daugiau pasitikėjimo. Tiesūs dantys gali pakeisti net Jūsų įprotį šypsotis! Apie dantų tiesinimo galimybes, būdus pasakoja gydytoja ortodontė Simona Bražiulienė.

Kokio amžiaus pacientai gali tikėtis sėkmingiausio ortodontinio gydymo?

Nors ortodontiniam gydymui amžiaus ribojimų nėra, kuo anksčiau pradedamas gydymas, tuo jis gali būti trumpesnis, efektyvesnis ir pigesnis. Anksti pradėjus gydyti sąkandžio patologiją galima išvengti brangiai kainuojančių priemonių, kurių gali prireikti vėlesniame amžiuje.

Svarbu laiku pastebėti vaikų iki 9–13 metų netaisyklingai augančius žandikaulius bei sąkandį, nes tokiame amžiuje padėtį galima ištaisyti funkciniais ortodontiniais aparatais. Toks gydymas trunka apie 1,5 metų. Vyresniems nei 13 amžiaus pacientams ortodontinio gydymo metu naudojamos tiesinamosios kapos arba breketų sistemos. Gydymo laikotarpis trunka nuo 1 iki 2 metų. Vyresnio amžiaus pacientams ortodontinis gydymas gali būti sudėtingesnis ir užtrukti ilgiau. Toks gydymas trunka nuo 1 iki 3 metų.

Gyd. odontologė Simona Bražiulienė

Kokie populiariausi dantų tiesinimo metodai, prietaisai?

Pastaraisiais metais ortodontiniam gydymui galima rinktis įvairiausius variantus: metalinius breketus, beligatūrinius breketus, keramikinius breketus arba permatomas kapos. Tinkamiausią gydymo metodą po dantų apžiūros gali parinkti tik profesionalus ortodontas, bet pastaruoju metu visgi populiariausi yra metaliniai breketai ir skaidrios kapos.

Metaliniai breketai populiariausi ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje. Jie gaminami iš aukščiausios kokybės nerūdijančio plieno, o prie danties klijuojami specialiais ortodontiniais kljais. Metaliniai breketai sujungiami metaliniu lanku, kuris kiekvieną kartą atėjus pas ortodontą aktyvuojamas. Nešiojant metalinius breketus gydymas dažniausiai trunka nuo 1, 5 iki 2 metų, tačiau tai priklauso nuo atvejo sudėtingumo.

Tiesinimas dantų kapomis – nauja, pažangiausias technologijas atitinkanti ir patogi dantų koregavimo sistema. Ši sistema daugelį metų naudojama pažangiose pasaulio šalyse: Vokietijoje, Didžiojoje Britanijoje, Italijoje ir Amerikoje.

Skaidrių kapų populiarumas kasdien vis auga. Pasirinkus šį variantą jums tereikia nešioti plonytę permatomą dantis tiesinančią kapą, kurią kas 1-2 savaites keisite nauja. Šios technologijos dėka dantys bus švelniai stumiami į taisyklingą padėtį. Kapos yra nematomos, lengvai nuimamos, dėl ko pacientai gali patogiai valgyti, efektyviai išvalyti dantis, ar dalyvauti svarbiuose susitikimuose bei renginiuose.

Kokie dantų tiesinimo metodai, būdai šiuo metu turi pranašumo lyginant su kitais?

Negalima teigti, kad kažkuris gydymas metodas yra pranašesnis už kitus – viskas priklauso nuo dantų ir sąkandžio būklės, paciento gyvenimo būdo, finansinių galimybių ir pan. Pavyzdžiui, metalinių breketų didžiausias privalumas, jog jie atsparūs lūžiams, skilimui, o breketui atlipus nuo danties, ortodontas problemą greitai išsprendžia. Taip pat tokio tipo breketai lyginant su kitais yra pigesni. Metaliniai breketai tinkamiausias pasirinkimas ir tiems, kuriuos kankina sudėtingesnės dantų ar žandikaulių problemos.

Beligatūriniai breketai taip pat yra metaliniai, bet turi lanko fiksavimo mechanizmą - “dureles”, kurios nuolat prispaudžia lanką breketo viduje. Taip dantų tiesinimo procesas vyksta greičiau, o žmogus jaučia mažesnę diskomfortą nei nešiojant klasikinius metalinius breketus. Kitas privalumas, kad nešiojant tokio tipo breketus pas ortodontą reikia lankytis daug rečiau. Dėl šios priežasties beligatūriniai breketai pamėgti užsienyje gyvenančių asmenų, kurie neturi galimybės dažnai apsilankyti pas ortodontą.

Keramikiniai breketai kartais vadinami estetiniais breketais. Breketų spalva pritaikoma prie danties atspalvio, todėl jie beveik nematomi. Šių breketų dydis, veikimo tipas ir gydymo laikas labai panašus į metalinių breketų, tačiau tokio tipo breketai pasižymi savais minusais. Keramikinės plokštelės yra daug trapesnės nei metalinės, todėl reikia daug atsargiau rinktis maistą, o norint, kad breketų spalva nepakistų po kiekvieno valgio reikia juos valyti, kitu atveju, breketai gali pradėti geltonuoti.

Peršviečiamos dantų tiesinimo kapos nereikalauja jokių metalų klijavimo prie dantų. Tikriausiai akivaizdu, kad didžiausias kapų privalumas yra tai, kad jos nematomos. Negana to, kapos lengvai nusiima, todėl pacientams lengviau valgyti, išsivalyti dantis arba dalyvauti socialiniame gyvenime. Kapų nešiojimo laikas taip pat gali būti trumpesnis nei metalinių breketų.

Su kokiomis problemomis pacientai susiduria gydymosi metu?

Kadangi ortodontinio gydymo metu prie dantų lipdomi arba kitaip tvirtinami įvairūs įtaisai, valgymas arba dantų valymo procesas gali kiek sutrikti. Gydytojos teigimu, nešiojant breketus arba kapas dantis valyti reikėtų kruopščiau ir ilgiau, pasirūpinti vieno danties ir tarpdančių šepetėliu, dantų siūlais ir skalavimo skysčiu. Taip pat nepamirškite dažniau, kas tris ar keturis mėnesius, atlikti profesionalią burnos higieną.

Kai kurie pacientai nesusilaiko ir valgo nerekomenduojamus maisto produktus, tokius kaip riešutai, spragėsiai, šokoladas... Taip pat nutinka, kad tiesinimo sistemos pažeidžiamos kandant priekiniais dantimis. Nešiojant breketus galima pažeisti burnos gleivinę. Kad šio nemalonumo būtų išvengta, ortodontas paskiria specialų vašką ir papasakoja, kaip taisyklingai prižiūrėti dantis gydymo metu.

Su kokiais iššūkiais pacientai susidūrė karantino metu?

Ortodontinis gydymas karantino metu gali sukelti tam tikrų iššūkių, tačiau bendradarbiaujant ir palaikant ryšį su savo ortodontu, jie neatrodo tokie baisūs. Dantų tiesinimas atliekamas reguliariai stebint ir prireikus atliekant korekcijas. Kadangi pirmos karantino bangos metu privačių odontologų kabinetų darbas buvo nutrauktas, pacientų ortodontinis gydymas nusitęsė.

Dabar vykstanti antroji banga yra švelnesnė, todėl lankytis pas odontologus nėra draudžiama. Kiekvienas atvejis turėtų būti apžvelgiamas individualiai – jei manoma, kad pacientui galima suteikti saugų gydymą, apsilankymai pas ortodonta nėra nutraukiami. Tačiau gali pasitaikyti ir tokių atvejų, kai dėl paciento amžiaus arba sveikatos būklės rekomenduojama tokių vizitų vengti. Tokiais atvejais pacientai turėtų:

- atsargiai rinktis maistą. Kieti produktai gali pažeisti breketus ar kapas ir sudaryti nepatogumų. Venkite kieto arba nepažįstamo maisto, tokio kaip šokoladas su nežinomais priedais, spragėsiai, džiovėsėliai ir pan.
- vengti saldžių produktų ir konditerinių gaminių, kurių dalelės gali prilipti prie breketų arba kapų ir pažeisti emalį.
- po kiekvieno valgio kruopščiai valytis dantis.
- kiekvieną rytą ir vakarą patikrinti, ar breketuose nėra užsilikusių maisto likučių, apnašų ar atsipalaidavusių detalių. Jei matote pakitimų, seekite su savo gydytoju.
- prireikus nusifotografuoti arba paprašyti, kad kas nors kitas nufotografuotų dantis, kurių nuotrauką atsiųsite savo gydytojui.

Kokias pagrindines klaidas pacientai daro, gydymosi metu?

Klaidos, su kuriomis gali susidurti pacientas, priklauso nuo tiesinimo sistemos. Kalbant apie populiariausius metalinius breketus, dažniausias klaidas jau minėjome – tai kruopštumo stokojanti dantų priežiūra ir kietų produktų valgymas. Pirmuoju atveju, dantis gali pažeisti kariesas, atsirasti dantenu uždegimas, jautrumas, antruoju, galima pažeisti breketus, atplėšti vielutę, kuri pradės badyti skruostą. Tokiu atveju rekomenduojama naudoti specialų vašką.

Nešiodamas skaidrias kapas pacientas susiduria su visai kitomis problemomis. Kadangi kapas galima išsiimti, tampa lengviau valgyti ir valytis dantis, bet reikia nepamiršti nieko nelaukus jas vėl įsidėti atgal. Kapas būtina nešioti ne trumpiau nei 22 val. per parą. Jei šios rekomendacijos nesilaikysite, gydymo procesas užsitęs. Užsidėjus kapas valgyti ir gerti, ypač dažančius gėrimus, draudžiama, Tai gali paveikti priemonės spalvą, be to, kapa gali deformuotis. Dėl pastarosios priežasties išsiėmus kapas nederėtų jų palikti bet kur. Būtina saugoti priemonę nuo karščio. Rekomenduojama įsigyti specialią dėžutę, kuri užtikrins, kad dantų kapos yra laikomos saugiai ir tvarkingai.

Koks Jūsų pagrindinis patarimas žmonėms planuojantiems gydytis ar besigydantiems ortodontiniu būdu?

Ortodontinio gydymo metu svarbiausia yra gera burnos higiena, kruopšti dantų priežiūra ir gydytojo ortodonto rekomendacijų laikymasis. Kiekvieno paciento tobulos šypsenos kelias yra skirtingas, tačiau tik komandinis profesionalų darbas, tinkamas paciento bendradarbiavimas ir nurodymų laikymasis padeda pasiekti geriausias rezultatus per optimaliausią laiką.